

De Haan, N. & E. van der Kolk, 2021. De gewiekste vogelgids. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
ISBN 978 90 215 7914 6.
Gebonden, harde kaft, 20 x 14 cm, 452 bladzijden.
Prijs € 22,50.

De gewiekste vogelgids

Nico de Haan | Elwin van der Kolk

besproken door **Dick A. Jonkers**

De nu verschenen gids heeft een opzet die afwijkt van de gebruikelijke wetenschappelijke indeling, beginnend met de duikers voorin en eindigend met de gorzen achterin. De gids onderscheidt zich door een ongebruikelijke benadering via een systeem van vier sleutels. Zoekwijzers helpen de gebruikers op weg. De eerste sleutel gaat in op de kleuren van het verenkleed. Er kan gekozen worden uit soorten met één of bijna geheel dezelfde kleur. Hierna is er een keuze uit kleurrijke soorten en vogels met opvallende onderdelen. Zij zijn in allerlei hoedanigheden afgebeeld. Bij gedrag wordt ingegaan op hoe ze zich door kenmerkende activiteiten onderscheiden van andere soorten. Op vorm worden vogels behandeld die men op een eerste indruk kan indelen bij een groep en daar een typisch voorbeeld van zijn, zoals bijvoorbeeld eenden en meeuwen. Door te letten op de voor de soort specifieke kenmerken kan hij worden bepaald.

Leefgebieden zijn landschappen, waarin de vogels zich het hele jaar of in delen daarvan kunnen ophouden. Er is geen sleutel voor de zang of andere geluiden. Aanbevolen wordt om voorafgaand aan een te bezoeken gebied (landschapstype) van enkele mogelijk aanwezige soorten de zang te beluisteren. In totaal worden gegevens verstrekt van bijna 300 soorten. Daaronder ook de Indische gans, de tamme gans (Soepgans) en de Stadsduif. Het geheel is een gids voor beginnende vogelaars. Door bij elke waargenomen vogel de kenmerken te toetsen, en dat bij de volgende sleutel ook te doen, komt men door het eliminatieproces uiteindelijk meestal uit bij de soort. Talrijke tips en wetenswaardigheden dragen daar nog aan bij. In de groep van kleine bruin-, grijs- of groenachtige soorten zal determinatie nogal wat moeite kosten. Vliegbeelden zijn maar weinig opgenomen. Dat geldt ook voor het verenkleed, zoals bij nog niet volwassen meeuwen.

Kerken van goud, dominees van hout

Rob Bijlsma

besproken door **Dick A. Jonkers**

Het gaat slecht met de Nederlandse natuurbescherming. Tot die conclusie komt Rob Bijlsma na tientallen jaren onderzoek aan vogels, waarbij gekeken wordt naar hun leefwijze en de relatie tot de leefomgeving. De lezer wordt door de auteur in de inleiding alvast gewaarschuwd, dat die geen mild pleidooi zal hoeven te verwachten met inleving in de schijnwereld van de (beroeps)natuurbeschermers en hun toeleveringsbedrijven. Langdurige veldervaring, met daarbij verkregen kennis van vogels en ecologie in het algemeen, en inzicht laten zien wat hij heeft geconstateerd. Er worden misstanden beschreven veroorzaakt

door de uitvoering van naar zijn mening nodeloze maatregelen bij natuurbeleid en -beheer. De vinger wordt op zere plekken gelegd. Het taalgebruik vergt begrip, is ongezouten en zal door hen die het betreft niet in dank worden afgenomen. De feiten zijn er, maar de wijze waarop het geconstateerde wordt gepresenteerd verdient mijns inziens geen schoonheidsprijs. Wanneer de kritiek terecht is, zullen er na overleg met de betrokkenen veranderingen moeten of kunnen worden doorgevoerd. Daarna volgen hoofdstukken, waarin resp. leefomgeving, bos en de bomen, vogels en hun beschermers en mensen in het bos aan de orde komen. In het hoofdstuk